

PROGRAMMA VAN EISEN			
Locatie	Hulst Zoutestraat/Koolstraat		
Projectnaam	Hulst Zoutestraat/Koolstraat rotonde		
Plaats in archeologisch proces	Archeologische Begeleiding, Protocol Opgraven		
Opsteller	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Auteur	drs. N.J.G. de Visser Edufact! Advies in Erfgoed Postbus 331, 4330 AH Middelburg 06 23284662 nathaliedevisser@edufact.nl	15 december 2015	
Opdrachtgever	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Contactpersoon	Gemeente Hulst De heer A. De Deckere Postbus 49 4560 AA Hulst 14 0114 A.De.Deckere@gemeentehulst.nl		
Bevoegde Overheid	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Contactpersoon	Gemeente Hulst De heer G.J.J. de Vaan Postbus 49 4560 AA Hulst 14 0114 G.de.Vaan@gemeentehulst.nl		

Inhoud

1	ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED	4
2	AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK	4
3	EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK	5
4	ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING	6
4.1	Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context.....	6
	Onderzoeken en waarnemingen.....	7
	Zeeuws Archeologisch Archief (ZAA)	8
4.2	Aard en ouderdom van de vindplaats(en).....	9
4.3	Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en).....	9
4.4	Structuren en sporen	9
4.5	Anorganische artefacten.....	9
4.6	Organische artefacten	9
4.7	Archeozoölogische en botanische resten	9
4.8	Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	9
4.9	Gaafheid en conservering	10
5	DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING.....	10
5.1	Doelstelling.....	10
5.2	Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders.....	10
5.3	Vraagstelling.....	10
5.4	Onderzoeksvragen.....	11
6	METHODEN EN TECHNIEKEN	11
6.1	Methoden en technieken	11
6.2	Strategie.....	12
6.3	Structuren en grondsporen	13
6.4	Aardwetenschappelijk onderzoek.....	13
6.5	Anorganische artefacten.....	13
6.6	Organische artefacten	13
6.7	Archeozoölogische en -botanische resten.....	13
6.8	Overige resten (diatomeeën, mollusken, fosfaat, etc.).....	14
6.9	Dateringstechnieken.....	14
6.10	Beperkingen.....	14
7	UITWERKING.....	14
7.1	Evaluatie	14
7.2	Structuren, grondsporen, vondstspredingen.....	15
7.3	Analyse aardwetenschappelijke gegevens	15
7.4	Anorganische artefacten.....	15

7.5	Organische artefacten	15
7.6	Archeozoologische en -botanische resten.....	15
7.7	Beeldrapportage	16
8	(DE)SELECTIE EN CONSERVERING	16
8.1	Selectie materiaal tijdens het veldwerk.....	16
8.2	Selectie materiaal voor de uitwerking	17
8.3	Selectie materiaal voor deponering en verwijdering	18
8.4	Selectie materiaal voor conservering	18
9	DEPONERING.....	18
9.1	Eisen betreffende depot.....	18
9.2	Te leveren product	19
10	RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN	19
10.1	Personele randvoorwaarden	19
10.2	Overlegmomenten.....	19
10.3	Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie.....	20
10.4	Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen.....	21
11	WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN VASTGESTELDE PVE	22
11.1	Wijzigingen tijdens het veldwerk	22
11.2	Belangrijke wijzigingen	22
11.3	Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk	22
11.4	Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering	22
	Literatuur en Bijlagen	23
Bijlage 1	Ligging onderzoeksgebieden AB (in rood)	24
Bijlage 2	Plangebied met inrichtingswerkzaamheden (bron: gemeente Hulst).....	25
Bijlage 3	Lijst met onderdelen die de archeologische rapportage dient te bevatten conform de aanvullende provinciale richtlijnen (2014).....	27
Bijlage 4	Inschrijfstaat	30

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED

Projectnaam	Hulst Zoutestraat/Koolstraat rotonde
Provincie	Zeeland
Gemeente	Hulst
Plaats	Hulst
Toponiem	Zoutestraat/Koolstraat
Kaartbladnummer	55A
Centrumcoördinaat plangebied	62.500/366.850
CMA/AMK-status	Geen
Archis-monumentnummer	Geen
Archis-waarnemingsnummers	Geen
Oppervlakte plangebied versus onderzoeksgebied	riolering en wegcunet ca. 8750 m ² : (zie Bijlage 1 en 2) zandfilter ca. 350 m ² , tevens onderzoeksgebied (zie Bijlage 1 en 2)
Huidig grondgebruik	Infrastructuur weg

2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK

De aanleiding tot het archeologisch onderzoek wordt gevormd door het voornemen van de gemeente Hulst om in de Zoutestraat en Koolstraat herinrichtingswerkzaamheden uit te voeren. Hiertoe behoren het vervangen van de riolering, de aanleg van een rotonde en bestraten (zie bijlage 1-2). Binnen het plangebied wordt het bestaande riool vervangen door een enkel stelsel en verlegd vanaf de stadspoort tot aan de rotonde in de Zoutestraat. Hierbij wordt de bodem ontgraven tot ca. 2,50 meter beneden maaiveld; dit is 20 cm dieper dan het bestaande riool. Het rioolcunet wijzigt niet. In de Koolstraat wordt aan de westzijde de weg verbreed waarbij de bodem wordt ontgraven tot 0,80 meter beneden maaiveld. In het zuidelijk deel van het plangebied wordt een zandfilter aangelegd in de vestingwerken. Hierbij wordt een oppervlakte van 350 m² tot 2 meter beneden maaiveld ontgraven. Voor de aanleg van het overstort wordt een sleufje naar de veste gegraven.

De gemeente heeft besloten dat er op basis van haar archeologiebeleid dat vertaald is in het bestemmingsplan een archeologisch onderzoek plaats dient te vinden om de eventuele vindplaatsen die bij de graafwerkzaamheden kunnen worden aangetroffen ex situ veilig te stellen. Het plangebied is gelegen binnen een zone met een hoge verwachting voor het Laagpakket van Walcheren en het pleistoceen dekzand. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht vanaf 250m² conform het gemeentelijk beleid. In overeenstemming met het gemeentelijk archeologiebeleid wordt voor de graafwerkzaamheden in het plangebied de uitvoering van een archeologisch onderzoek noodzakelijk geacht indien de graafwerkzaamheden qua oppervlakte >250m² en dieper reiken dan 0,40 meter. In de praktijk betekent dat het uitgraven van het wegcunet onder Archeologische Begeleiding wordt ontgraven en het uitgraven van de zoutfilter. Aangezien het riool in hetzelfde cunet wordt aangelegd en slechts beperkt dieper wordt gegraven zullen deze werkzaamheden niet onder Archeologische Begeleiding plaatsvinden. Indien tijdens deze werkzaamheden toch vondsten worden aangetroffen zullen deze bij de archeologisch aannemer worden gemeld, zodat deze ter plaatse kan komen en onder dit PvE het werk kan opvolgen na opdracht van de gemeente.

Conform de geldende richtlijnen voor archeologisch onderzoek, zoals beschreven in het Provinciaal Blad van Zeeland nummer 2704 uit 2014, dient in gebieden met intact Pleistoceen een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd te worden. Gezien de geringe omvang van de te verstoren zone waarin het archeologisch relevante niveau door de geplande ingrepen bedreigd wordt, in combinatie met de aard van de werkzaamheden, wordt aanbevolen om een archeologische begeleiding (conform protocol Opgraven) uit te laten voeren. Archeologische begeleiding houdt in dat tijdens of direct voorafgaand aan de grondwerkzaamheden archeologische waarnemingen worden verricht. Dit betekent dat eventuele archeologische sporen worden gedocumenteerd zonder dat de werkzaamheden worden vertraagd.

3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK

Soort onderzoek	Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven
Uitvoerder	Archeomedia
Uitvoeringsperiode	2008
Rapportage	Ham, N.H. van der, 2008. Archeologisch Onderzoek aan de Zoutestraat 2-2a te Hulst (gemeente Hulst) (Archeomedia-rapport A06-369-R), Capelle a/d IJssel.
Vondsten/documentatie	Documentatie wordt gedeponeerd in het Zeeuws Archeologisch Archief te Middelburg

Soort onderzoek	Bureauonderzoek met verkennende boringen
Uitvoerder	ADC Archeoprojecten
Uitvoeringsperiode	2007
Rapportage	Huizer, J. & J. Walstra. Gemeente Hulst, Kavel B 2294 (Zoutestraat/IJzerenhandstraat), 2007. Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een booronderzoek. (ADC-rapport 898).
Vondsten/documentatie	Documentatie en vondsten zijn gedeponeerd in het Zeeuws Archeologisch Archief te Middelburg

Soort onderzoek	Archeologische Begeleiding
Uitvoerder	Artefact!
Uitvoeringsperiode	2013
Rapportage	AB Zoutestraat IJzerenhandstraat. Rapportage in voorbereiding; evaluatierapport beschikbaar
Vondsten/documentatie	Documentatie en vondsten wordt gedeponeerd in het Zeeuws Archeologisch Archief te Middelburg

4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context

Het plangebied ligt ten noorden van de historische kern van Hulst. Hulst is gelegen op een dekzandrug en is ontstaan aan een havengeul (de Saxvliet) die Hulst met de Westerschelde (toen De Honte) verbond. De eerste nederzetting was mogelijk een opgeworpen hoogte, vermoedelijk door de heren van Maelstede, die door een burcht werd beschermd. De locatie hiervan moet gezocht worden ter plaatse van de huidige Vestdijkstraat, Bonte Hondtstraat, Grote Markt en Grote Zwanenstraat met als hoogste punt de Steenstraat. Op een kaart van Vredius uit 1661 (16e/17e eeuwse kaart) komt de naam *Hulstum* reeds voor. Bekend is dat de Duitse Keizer Otto II het *Castrum Hulstum* schonk aan de bisschop van Utrecht in 892. De naam *Castrum* is een aanwijzing voor een versterkte plaats. Hulst is dus mogelijk ontstaan (zoals vele Vlaamse steden) als een nederzetting op verhoogde plaats waar een burcht gelegen was met enkele boerderijen daar omheen. Tot nu toe is zijn er weinig tot geen aanwijzingen gevonden voor de ligging van een kasteelberg in (de buurt van) de Steenstraat. Hier zijn enkele fragmenten aardewerk (Pingsdorf) aangetroffen bij een opgraving. Ook werden in 2001 onder de vloer van het voormalige Sint-Aloysius patronaat in de Steenstraat zware funderingen aangetroffen die mogelijk de restanten zijn van een vroege versie van het Kasteel van Maelstede daterend uit de 12^e eeuw. Ook in het middenschip van de Sint-Willibrordusbasiliek zijn bij werkzaamheden funderingen aangetroffen die mogelijk uit de 12^e eeuw dateren. De exacte ligging van het vroege kasteel van de Heren van Maelstede is niet bekend aangezien meerdere funderingen in Hulst aan het kasteel worden toegeschreven zoals deze in de Lange en Korte Nieuwstraat. In de late middeleeuwen situeerde het kasteel Maelstede zich ten oosten van de stad (AMK monumentnummer 652).

In 1012 werd het oostelijk deel van het huidige Zeeuws-Vlaanderen in leen gegeven door de Duitse Keizer Hendrik II aan de Vlaamse graaf Boudewijn IV. Het behoorde tot het graafschap van Gent, waarbij Hulst het centrum vormde van het bestuursdistrict Hulster-Ambacht. In 1108 schenkt de Bisschop van Utrecht de *Capellum Hulstum* aan het kapittel van Sint-Salvator. Hulst kwam in de 11^e eeuw als bestuurscentrum tot bloei en kerken werden gebouwd of herbouwd. In 1180 kreeg Hulst stadsrechten. Zoals reeds aangehaald hadden de Heren van Maelstede in de 12^e en 13^e eeuw een slot in Hulst (het stamslot was in Kapelle (Beveland) gesitueerd). Deze heren hadden grote belangen in het gebied van de Vier Ambachten en met name in Hulst. Wolfert II zou in de 13^e eeuw de oude Sint-Pieterskapel en het kasteel hebben verbouwd. Toch blijkt uit de stadsrekeningen dat Hulst tot 1341 een onversterkte plaats was. Pas daarna werd een eerste gracht en aarden wal aangelegd. In 1452 werd de stad veroverd door de Gentenaren en voor een groot deel verwoest. Vervolgens kreeg de stad tussen 1460 en 1471 verdedigingswerken in de vorm van een aarden wal. Vanaf 1480 werd deze mogelijk vervangen door een stenen muur. Daarvan is echter nog geen bewijs teruggevonden. Aan het eind van de 16e eeuw verzandde de kreek en kwam een einde aan de bloeiperiode van Hulst. In de 15^e eeuw vestigden de Minderbroeders (Franciscanen) zich in Hulst en bouwden er een kerk en klooster binnen de stadsmuren. Op het 's Gravenhofplein zijn daar veel resten van teruggevonden. Tijdens de Opstand werden de vestingwerken in 1572 door de Spaanse troepen versterkt. Tussen 1578 en 1583 werd Hulst weer door de Gentenaren bezet totdat ze zich overgaven aan de Hertog van Parma. In 1591 veroverde Prins Maurits Hulst. Deze legde onder andere ravelijnen aan in de grachten. Dit was echter van korte duur. In 1596 sloeg Albertus van Oostenrijk het beleg voor Hulst en kwam Hulst weer in Spaanse handen. Gedurende de eerste helft van de 17^e eeuw probeerde Frederik Hendrik Hulst weer te veroveren. Dit lukte uiteindelijk in 1645. In 1702 tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog werd Hulst erbij betrokken en in 1747 aan de Fransen overgegeven. Deze probeerden uiteindelijk via de Vestingwet van 1874 de wallen van Hulst te slechten. De bevolking kwam hiertegen in opstand en de vestingwerken bleven bewaard tot op heden. In 1830 kwam Hulst tijdelijk in Belgische handen tijdens de Belgische Opstand. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de stad voor een ook deels verwoest.

Op de kaart van Jacob van Deventer (ca 1560) is te zien dat het plangebied ten oosten van de Moervaart lag, net buiten de ringgracht rondom Hulst. Ten westen van het plangebied komt bebouwing voor. Op jongere kaarten is het gebied niet bebouwd. Het deel van de Zoutestraat dat in het plangebied ligt, doorsnijdt de voormalige buitenste vestingwerken.

Archeologische Monumentenkaart (AMK)

De AMK is een dynamisch digitaal bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland dat door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in samenwerking met de Provincie Zeeland is opgesteld. Op de kaart staan terreinen met archeologische status aangegeven. Statustoekenning vindt plaats nadat het terrein is getoetst aan een aantal door de RCE gehanteerde criteria: kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde. De AMK is opgenomen in de Cultuurhistorische Hoofdstructuur. In de ruime omgeving worden twee terreinen van Hoge Archeologische Waarde weergegeven en één terrein van Zeer Hoge Archeologische Waarde met een beschermde status. Ongeveer 500 meter ten zuidoosten van het plangebied ligt het terrein van Zeer Hoge Archeologische Waarde met AMK-monumentennummer 45.653. Het betreft het terrein met de resten van het laatmiddeleeuwse kasteel Maelstede. Dit kasteel werd omstreeks 1200 n. Chr. door de familie van Maalstede gebouwd, maar had wellicht al een voorganger. Op het einde van de 16de eeuw was dit kasteel reeds grotendeels verdwenen en bij het inpolderen van de Clingepolder zal het wellicht compleet uit het zicht verdwenen zijn. Ongeveer 1 kilometer ten zuidoosten van het plangebied ligt het AMK-terrein met nummer 13.481: de historische stadskern van Hulst. Deze stadskern heeft op de AMK een hoge archeologische waarde meegekregen. Tot slot ligt op circa 700 meter ten oosten een terrein met Hoge Archeologische Waarde, met nummer 13.533. Dit zijn de resten van de Moerschans, een fort uit 1591, opgericht door Staatse troepen tijdens de Tachtigjarige Oorlog.

Monumentennr.	Status	Beschrijving
45.653	Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd	Resten Kasteel Maelstede
13.481	Terrein van hoge archeologische waarde	Stadskern Hulst
13.533	Terrein van hoge archeologische waarde	Resten Fort Moerschans

Onderzoeken en waarnemingen

Archis2 is het geautomatiseerde Archeologisch Informatiesysteem voor Nederland. Het bestaat uit een databank waarin allerlei gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen in Nederland zijn opgeslagen, daterend van de Prehistorie tot en met de Nieuwe Tijd. In de omgeving van het plangebied werden reeds 9 archeologische onderzoeken uitgevoerd. In hoofdzaak betreft het hier archeologische booronderzoeken waar verder geen vervolgonderzoek noodzakelijk was in kader van de planvorming. In 2009 werd proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Zoutestraat 2-2a (OMnr.: 19.211). Hier werden naast de resten van het ravelijn voor de Bagijnepoort ook een bewoningslaag aangetroffen die op te delen is in drie fase daterend van het begin van de 13de tot het midden van de 16de eeuw. In 2013 werden op de splitsing van de Zoutestraat met de IJzerenhandstraat ook resten van bewoning aangetroffen die te dateren zijn vanaf de 14de tot de 16de eeuw (OMnr. 56.311, nog niet gepubliceerd). Deze bewoningssporen bevestigen het beeld zoals geschetst wordt op de plattegrond van Jacob van Deventer, waarbij zich langsheen deze uitvalswegen laatmiddeleeuwse bewoning bevond.

Overzicht onderzoeksmeldingen in de directe omgeving van het plangebied.

Onderzoeksmelding	Uitvoerder	Aard onderzoek
5.910	SOB Research	Archeologisch booronderzoek (verkennde fase)
7.778	SOB Research	Archeologisch booronderzoek (verkennde fase)

7.781	SOB Research	Archeologisch booronderzoek (verkennde fase)
17.128	Archeomedia	Archeologisch booronderzoek (verkennde fase)
19.211	Archeomedia	Archeologisch proefsleuvenonderzoek
21.297	ADC	Archeologisch booronderzoek (verkennde fase)
38.745	Archeomedia	Archeologisch booronderzoek (verkennde fase)
56.311	Artefact!	Archeologische begeleiding
58.109	Artefact!	Archeologisch Bureauonderzoek met verkennde boringen

Overzicht van de waarnemingen gevonden in de directe omgeving van het plangebied.

Waarneming Vondstmelding	Datering	Aard van de waarneming of vondstmelding
21.152	LMEA-LMEB	Terrein waarin de overblijfselen van kasteel Maelstede. Funderingen liggen 40-125 cm onder maaiveld. Het kasteel is gebouwd rond 1200 en verwoest in 1326. Daarna herbouwd en verdwenen aan het eind van de 16 ^{de} eeuw.
21.176	NTA-NTB	Voormalig fort Moerschans, aangelegd door prins Maurits in 1591. Voor aanvullende (historische) gegevens zie literatuur. Opm.: volgens een aantekening op een top. kaartje bij CMA-terrein 55A-010is de NW-helft van het walsysteem afgegraven bij een parkaanleg.
21.177	LMEB-NT	Losse vondsten. Fragmenten van een votiefbeeldje en een paardenbel bij de Liniedijk.
21.188	NTA-NTB	Losse vondst aan de Hattingalaan van een musketflint of tondelflint (vuursteen).
49.939	LME	Zoutestraat 40. Fragmenten aardewerk aangetroffen net boven de dekzandtop, in een antropogeen verstoorte laag/cultuurlaag.
405.244	LMEB	Zoutestraat 2-2a. Fragmenten van baksteen en aardewerk in een laatmiddeleeuwse cultuurlaag.
413.752	LME-NT	De Blaauwe Hoeve. Fragmenten aardewerk uit de antropogeen verstoorte toplaag en mogelijk ook resten van deze hoeve in het westelijk deel van de onderzoekslocatie (OMnr.: 7.781).
427.151	LMEB-NTB	Zoutestraat 2-2a. Resten van een ravelijn en een oudere cultuurlaag in drie niveau, daterend vanaf de vroege 13 ^{de} eeuw tot het midden van de 16 ^{de} eeuw.
Nog niet bekend	LMEB-NTB	Zoutestraat/IJzerenhandstraat. Resten vanaf 13 ^e eeuw tot WOII

Zeeuws Archeologisch Archief (ZAA)

In het Zeeuws Archeologisch Archief is 1 dossier bekend met nadere informatie met betrekking tot het plangebied bekend. De informatie is in dit PvE verwerkt.

Volgens de geo(morfo)logische informatie zijn er binnen het plangebied dagzomende pleistocene dekzandafzettingen van het Laagpakket van Wierden (Formatie van Boxtel) aanwezig, al dan niet afgedekt met een oud landbouwdek.

Gezien deze geologische gesteldheid binnen het onderzoeksgebied geldt voor het plangebied een hoge verwachting op het aantreffen van archeologische waarden vanaf het Late Paleolithicum tot de Nieuwe tijd.

4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)

Vindplaatsen uit de late middeleeuwen en Nieuwe tijd: bebouwing langs uitvalwegen, resten van de buitenste vestingwerken (oa ravelijn), resten van infrastructuur. Aangezien het plangebied aansluit op dit van Zoutestraat/IJzerenhandstraat kunnen de sporen die daar werden aangetroffen doorlopen in het huidige plangebied. Tijdens het onderzoek dient daar rekening mee gehouden te worden.

4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)

Direct buiten het plangebied werden reeds een aantal vindplaatsen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd aangetroffen. Een begrenzing is nog niet bekend. Dit onderzoek moet daar meer informatie over verschaffen.

4.4 Structuren en sporen

Mogelijke structuren en sporen die aangetroffen kunnen worden zijn:

- bewoningssporen: huisplattegronden, palen, paalkuilen, haardplaatsen, (erfafscheidings)greppels, afvalputten, waterputten, ophooglagen, cultuurlagen, muurwerk, beerputten, etc.
- sporen van infrastructuur: wegen
- sporen van ambachtelijke activiteiten: moerneringskuilen, veldovens, hooimijten, etc.
- vestingwerken: wallen, ravelijn, etc.

4.5 Anorganische artefacten

Er bestaat een kans op het aantreffen anorganische artefacten in de vorm van (fragmenten) aardewerk, metaal, glas, bouw materiaal (baksteen en natuursteen).

4.6 Organische artefacten

Er bestaat een kans op het aantreffen van organische artefacten. Het aantreffen van deze vondstcategorie hangt nauw samen met het zuurstofgehalte en de biochemische processen in de bodem. Mogelijke artefacten die aangetroffen kunnen worden zijn:

- Hout: beschoeiing, palen, balken, constructies
- Leer: schoenen, riemen, kledij
- Textiel: kledij, doeken, linnen, touw
- Bewerkt bot en hoorn

4.7 Archeozoölogische en botanische resten

Tijdens het onderzoek kunnen in archeologische contexten ook macroresten als houtskool, etensresten, schelpresten, verkoolde zaden, klein botmateriaal, entomologische resten (insecten, mijten), visresten en paleobotanische resten worden aangetroffen. Naast deze macroresten dient ook rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van pollen in de verschillende archeologische- en bodemlagen. Voor deze vondstcategorie geldt hetzelfde als voor de organische artefacten. De aanwezigheid van archeozoölogische of botanische resten is ook sterk afhankelijk van de biochemische situatie in de ondergrond.

4.8 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen¹

Tot minimaal 0.80 meter beneden maaiveld (circa 2.60 meter +NAP) is het profiel verstoord. Hieronder volgt op enkele locaties een zeer dunne A-horizont. Deze heeft een donkerbruine tot zwarte kleur,

¹ Coppens, 2013

bestaande uit zeer humeus, zeer fijn zwak siltig zand. Geen van de profielen bevat een duidelijke ontwikkelde grijze E-horizont. In profiel 4 is te zien dat deze E-horizont is opgenomen in de A-horizont. Onmiddellijk onder de A-horizont bevindt zich op 1.04 meter beneden maaiveld (2.40 meter +NAP) een donkerbruine B-horizont. Deze bestaat uit zeer fijn zwak siltig zand. De top van de C-horizont is aangetroffen op circa 1.55 meter +NAP (circa 1.90 meter +NAP) in het westelijke deel van de werkput en op circa 0.55 meter beneden maaiveld (circa 1.74 meter +NAP) in het oostelijke deel van de werkput. Deze C-horizont heeft een gele tot wit-lichtgrijze kleur en heeft als textuur zeer fijn zwak siltig zand. De paleosol, op deze locatie te zien als een dunne horizontale band met houtskoolspikkels in de C-horizont, is aangetroffen op circa 2.40 meter beneden maaiveld (circa 1.05 meter +NAP).

4.9 Gaafheid en conservering

Er zijn directe aanwijzingen voor recente verstoringen binnen het plangebied. Dit betreft de verstoring van het huidige cunet voor de weg en riolering. Uit eerdere onderzoeken in de directe omgeving van het plangebied blijkt dat de sporen redelijk goed geconserveerd zijn.

5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING

5.1 Doelstelling

Het doel van de Archeologische Begeleiding is om na te gaan of er in het onderzoeksgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Wanneer er archeologische resten worden aangetroffen dan moeten deze worden gedocumenteerd en ex-situ veilig gesteld.

Onder meer moet worden vastgesteld de aard, de ouderdom, de globale omvang, de diepteligging, de gaafheid en de conservering van deze archeologische vindplaatsen, voor zover aanwezig binnen het te verstoren deel van het onderzoeksgebied.

Bij archeologische onderzoeken in de directe omgeving van het plangebied werden vindplaats uit de late middeleeuwen en Nieuwe tijd aangetroffen. Indien tijdens onderhavig onderzoek resten worden aangetroffen, zullen deze in relatie gebracht dienen te worden met reeds bekende resten in de omgeving van het plangebied.

5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders

Bij het aantreffen van archeologische resten kunnen thema's uit hoofdstuk 16: de Middeleeuwen en de vroegmoderne tijd in West-Nederland van de Nationale OnderzoeksAgenda Archeologie (NOaA) van belang zijn.

Vanuit provinciaal perspectief kan het diachrone thema 3 Stad en Platteland uit de Provinciale OnderzoeksAgenda Zeeland en thema 8 Verdedigingswerken (POAZ) van toepassing zijn voor dit project.

5.3 Vraagstelling

De vraagstelling is of er binnen het plangebied archeologische resten uit de late middeleeuwen en Nieuwe Tijd aanwezig zijn. Daarnaast is het de vraag in hoeverre de resten die *in situ* bewaard zullen worden behouden kunnen blijven en welke maatregelen genomen zullen moeten worden om deze mate van gaafheid en conservering te behouden.

5.4 Onderzoeksvragen

Indien archeologische resten worden aangetroffen, dienen de volgende onderzoeksvragen/onderzoekaspecten per zone nader te worden belicht:

1. Zijn binnen het plangebied archeologische sporen aanwezig? Zo ja, bespreek de horizontale c.q. verticale spreiding van de aanwezige archeologische sporen.
2. Kunnen, op basis van huidig onderzoek, structuren gedefinieerd worden? Zo ja, wat is de aard en omvang van de aangetroffen structuren? Welke complexen kunnen worden gedefinieerd?
3. Wat is de datering van de aangetroffen sporen / structuren? Bespreek de fasering van de aangetroffen structuren.
4. Werden vondstcontexten aangetroffen die meer duidelijkheid verschaffen over de bewoners en/of activiteiten die binnen het plangebied hebben plaatsgevonden? Zo ja, welk inzicht verschaffen de vondsten in de materiële cultuur van de bewoners? En welke activiteiten/ambachten hebben plaatsgevonden binnen het plangebied?
5. Bespreek de aangetroffen structuren in relatie tot de bekende historische informatie en oud kaartmateriaal.
6. Kunnen de structuren in verband worden gebracht met reeds onderzochte vindplaatsen in en in de omgeving van het plangebied? Bespreek deze en geef deze weer op een overzichtskaart per periode.
7. Bespreek en dateer de stratigrafie binnen het plangebied en koppel de aangetroffen structuren hieraan. Illustreer middels profieltekening en/of –foto.
8. Is de stratigrafie binnen het plangebied intact of zijn (grote) verstoringen aanwezig. Illustreer welke delen van het plangebied verstoord zijn en tot welke diepte.
9. Bespreek de conserveringstoestand van metaal, organisch en ecologisch materiaal.
10. Wat is het belang (bezien vanuit lokaal, regionaal en landelijk perspectief) van de binnen het onderzoeksgebied aanwezige archeologische resten?
11. Welke archeologische sporen en structuren werden *in situ* bewaard en vanaf welke diepte? Welke maatregelen zijn nodig voor een goede conditionering van de *in situ* behouden resten?

6 METHODEN EN TECHNIEKEN

6.1 Methoden en technieken

Het veldwerk van de Archeologische Begeleiding dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met protocol Opgraven van de KNA 3.3, de provinciale richtlijnen en gemeentelijk beleid, alsook de voorwaarden uit dit PvE. Daarnaast dienen ook de in de KNA Leidraad Veldhandleiding Archeologie en de, in de KNA Leidraad Eerste hulp bij Kwetsbaar Vondstmateriaal opgenomen, uitgangspunten en richtlijnen te worden gevolgd. Onderstaande voorwaarden dienen door de archeologisch uitvoerende partij in acht te worden genomen:

- Alle civiele graafwerkzaamheden binnen de rode zones in Bijlage 2 worden begeleid door een archeoloog. Er wordt in principe één vlak aangelegd ter hoogte van het vlak waar sporen aanwezig zijn.
- Indien archeologische behoudenswaardige sporen boven dit vlak worden aangetroffen, dienen deze volledig gedocumenteerd te worden. Pas daarna kan worden verdiept naar het volgende niveau.
- Bij de graafwerkzaamheden (aanleg vlak) en bij het couperen én afwerken van sporen wordt gebruik gemaakt van een metaaldetector voor het opsporen van metaalvondsten. Indien mogelijk wordt ook de stort onderzocht met een metaaldetector.
- Tijdens de graafwerkzaamheden wordt vondstmateriaal per spoor verzameld. Niet spoor gerelateerde vondsten worden per onderscheiden archeologische laag of horizont in vakken van

- 5 bij 5 meter verzameld. Indien de archeologische lagen niet van elkaar te onderscheiden zijn of meer dan 0,50 meter dik zijn, worden vondsten per numerieke laag van 0,25 meter, verzameld. Bijzondere vondsten, evenals vondstconcentraties, worden als puntlocatie ingemeten.
- Hoogtematen worden genomen van het maaiveld, het aangelegde vlak, eventuele bodemprofielen en de aangetroffen sporen.
 - Bij het aantreffen van bijzondere vondsten (bv. vuursteenconcentraties) of omvangrijke complexen dient contact te worden opgenomen met de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur om te bepalen hoe hier verder mee om te gaan en de strategie eventueel aan te passen.
 - Van recente verstoringen en sporen van perceelsverdeling (oa. sloten en greppels) worden met een GPS de contouren in het vlak ingemeten en op kaart in het rapport afgebeeld.
 - Bij de Archeologische Begeleiding is het civiele werk leidend en volgt de archeoloog het werk op. Er dient voorafgaand aan de werkzaamheden een startoverleg plaats te vinden tussen de uitvoerder van het civieltechnisch graafwerk, de bevoegde overheid en de archeologische uitvoerder. Bij start van het veldwerk dienen goede werkafspraken te worden gemaakt, die in het dagrapport worden opgenomen. Op die manier kunnen het civiel en archeologisch werk, en de daarbij behorende methoden en technieken, zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd. In ieder geval wordt de archeoloog in de gelegenheid gesteld op de best mogelijke manier waarnemingen te verrichten en, bij het aantreffen van archeologische waarden, deze conform richtlijnen en kwaliteitsnormen te kunnen documenteren. Hiertoe wordt onder meer aan volgende voorwaarden voldaan:
 - De graafwerkzaamheden worden zoveel mogelijk laagsgewijs uitgevoerd, op aanwijzing van de archeoloog.
 - Er wordt gegraven met een graafmachine met een gladde bak op aanwijzing van een archeoloog.
 - Indien archeologische sporen worden aangetroffen dient de civiele uitvoerder de archeoloog voldoende tijd te geven om de resten te documenteren conform de kwaliteitsnormen en de, in het PvE gestelde, eisen.

Indien, omwille van civiel(technisch)e redenen (delen van) het onderzoek niet conform het PVE kunnen worden uitgevoerd, of om andere redenen van bovenstaande wordt afgeweken, dient dit gemeld bij de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur, en gefundeerd worden aangegeven in het dagrapport en het onderzoeksrapport. Bij fundamentele wijzigingen ten opzichte van dit PvE wordt gehandeld conform hoofdstuk 11 uit dit PVE.

6.2 Strategie

Het veldwerk en de uitwerking van de Archeologische Begeleiding dienen te worden uitgevoerd in overeenstemming met protocol Opgraven van de KNA 3.3 en in overeenstemming met dit PvE. De, voor het onderzoek verantwoordelijke, archeoloog dient grondig kennis te nemen van het vooronderzoek en van dit PvE. Voorafgaand aan de uitvoering van het onderzoek dient een startoverleg plaats te vinden tussen de opdrachtgever, de uitvoerder en de adviseur archeologie van de bevoegde overheid. Hierbij dienen goede werkafspraken te worden gemaakt, die ook schriftelijk worden vastgelegd. Er wordt laagsgewijs afgegraven waarbij een vlak wordt aangelegd op aanlegdiepte (0.80 meter – mv) of indien daarboven reeds sporen aanwezig zijn, dan ook op het vlak waar sporen aanwezig zijn. Alle sporen en structuren worden volledig gedocumenteerd conform protocol Opgraven. Alle sporen worden daarbij afgewerkt tot de maximale verstoringdiepte- en breedte van de civiele graafwerkzaamheden. Indien een vindplaats wordt aangetroffen waarvan het documenteren langere tijd duurt, kan in overleg met de opdrachtgever en civiele aannemer besloten worden in de tussentijd verder te gaan met andere graafwerkzaamheden in het project. Op dat moment dient een extra archeoloog bij te komen om de werkzaamheden op te volgen.

Tijdens de archeologische begeleiding wordt ernaar gestreefd om geen vertraging in de civiele werkzaamheden te veroorzaken.

Bij het aantreffen van bijzondere vondsten of omvangrijke complexen dient contact te worden opgenomen met de opdrachtgever, de bevoegde overheid, en diens adviseur om te bepalen hoe hier verder mee om te gaan en de strategie eventueel aan te passen.

Indien een beerput of waterput wordt aangetroffen dient deze middels een grondboring onderzocht te worden tot hoe diep deze in de bodem nog aanwezig is vanaf maximale ontgravingsdiepte. In overleg met de gemeente wordt dan bekeken of dit spoor wordt opgegraven of niet.

6.3 Structuren en grondsporen

Alle archeologische sporen dienen, indien mogelijk, in het vlak gedocumenteerd te worden (getekend (schaal 1:50 of groter indien wenselijk) en gefotografeerd). Grondsporen worden in geval van onduidelijkheid over de aard van het spoor gecoupeerd en gedocumenteerd (gefotografeerd en getekend op schaal 1:20 of groter indien wenselijk) voor zover die zich binnen de te verstoren diepte bevinden. Alle sporen worden in X, Y en Z vastgelegd. Alle sporen dienen te worden vastgelegd op een Sporenlijst. Keramisch bouw materiaal afkomstig van structuren dient per aangetroffen maat te worden bemonsterd. Houten structuren dienen bemonsterd te worden om de datering te bepalen en de herkomst.

Gesloten, en potentieel vondstenrijke, contexten worden, indien deze niet (of niet direct) kunnen worden afgewerkt veilig gesteld tegen plundering door schatgravers.

6.4 Aardwetenschappelijk onderzoek

Alle eventueel aangetroffen archeologische resten dienen geplaatst te worden in hun geologische context. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden door een archeoloog met voldoende kennis van de bodemopbouw in Zeeland.

6.5 Anorganische artefacten

Alle vondsten dienen te worden verzameld, gedocumenteerd, genummerd, geregistreerd op een daartoe geëigend formulier met bijbehorende digitale bestanden, verwerkt, gesorteerd en zo verpakt te worden dat de conditie van het materiaal zo stabiel mogelijk blijft. Hierbij wordt verwezen naar de Leidraad KNA *Eerste Hulp bij Kwetsbaar vondstmateriaal*.

Metaaldetectoronderzoek maakt deel uit van het onderzoek naar metalen voorwerpen. Deze vondsten worden als puntlocatie ingemeten en op tekening vermeld.

Wanneer artefacten in losse context wordt aangetroffen dan worden deze artefacten als puntlocatie ingemeten.

6.6 Organische artefacten

Alle vondsten dienen te worden verzameld, gedocumenteerd, genummerd, geregistreerd op een daartoe geëigend formulier met bijbehorende digitale bestanden, verwerkt, gesorteerd en zo verpakt te worden dat de conditie van het materiaal zo stabiel mogelijk blijft. Hierbij wordt verwezen naar de Leidraad KNA *Eerste Hulp bij Kwetsbaar vondstmateriaal*.

6.7 Archeozoölogische en -botanische resten

Uit eventueel aangetroffen waterputten, afvalkuilen, beerputten of overige kansrijke sporen (bv. greppels met uitgesproken organische vulling) dient per spoor ten behoeve van het botanisch of archeozoologisch onderzoek minimaal één monster genomen te worden. Al het archeozoologisch materiaal dient verzameld te worden in kader van de consumptiepatronen en afval. Contexten met klein

botmateriaal of visresten dienen bemonsterd te worden voor archeozoologisch onderzoek. Voor de waardering en uitwerking van deze monsters wordt verwezen naar de inschrijfstaat (Bijlage 4).

6.8 Overige resten (diatomeeën, mollusken, fosfaat, etc.)

Wanneer er opmerkelijke materiële resten worden aangetroffen die niet binnen bovenstaande categorieën (pg. 6.5-6.7) vallen (bv. menselijk botmateriaal) dient contact te worden opgenomen met de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur om te bepalen hoe hier verder mee om te gaan en de strategie eventueel aan te passen.

6.9 Dateringstechnieken

De datering van archeologische sporen zal worden gebaseerd op de datering van de aangetroffen artefacten (hoofdzakelijk aardewerkfragmenten en/of bouw materiaal baksteenformaten en gebruikte metseltechnieken en species). Wanneer dit niet mogelijk is zullen monsters moeten worden genomen met het oog op het vaststellen van een absolute datering.

Dit betreft voornamelijk hout van voldoende dikte en geschiktheid (aanwezigheid spinthout) voor dendrochronologische datering en/of organisch materiaal of houtskool voor C14-datering.

6.10 Beperkingen

- Het onderzoek blijft beperkt tot de zones die ontgraven worden zoals aangegeven in Bijlage 2. Eventuele aangetroffen vindplaatsen die verder reiken dan de begrenzing van de te ontgraven zones zullen in de aanbeveling worden opgenomen, maar niet tijdens onderhavig onderzoek in het veld worden onderzocht. Een uitzondering hierop vormen vondsten die van uitzonderlijke aard zijn of indien de opdrachtgever en/of bevoegde overheid anders besluit.
- De diepte van het onderzoek is beperkt tot de maximale verstoringsdiepte i.v.m. de aanleg van het wegcunet/zandfilter.
- Bij het aantreffen van ernstige vervuiling dient contact te worden opgenomen met de opdrachtgever en bevoegde overheid.
- Onvoorziene omstandigheden (zwaar weer, wateroverlast, instorten profielen, ed.) tijdens het veldwerk dienen gemeld te worden bij de opdrachtgever en bevoegde overheid

7 UITWERKING

7.1 Evaluatie

Na afloop van het veldwerk wordt door de opdrachtnemer een evaluatierapport opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de opdrachtgever en de bevoegde overheid. Dit evaluatierapport heeft als doel de uitwerking van het onderzoek te plannen en een definitieve begroting aan de opdrachtgever voor te leggen. Het is daarvoor van belang dat vondsten, monsters en sporen zijn beoordeeld op hun potentie voor het beantwoorden aan de in het PvE gestelde vragen. Op basis van deze beoordeling wordt besloten welke vondsten, grondsporen en monsters worden uitgewerkt. Welke artefacten daadwerkelijk in aanmerking komen voor uitwerking, conservering en/of restauratie wordt in overleg met de bevoegde overheid, diens adviseur en de opdrachtgever bepaald. Ook kunnen afspraken worden gemaakt over de omgang met bijzondere of niet in het PvE of ontwerp voorziene, en daarmee doorgaans niet begrote, vondsten.

In het evaluatierapport kan bovendien een globaal antwoord op de vraagstelling opgenomen worden; niet alleen een indicatie of het mogelijk is de onderzoeksvragen te beantwoorden, maar alvast de eerste indruk en hoeverre dit afwijkt van de verwachting voorafgaand aan het onderzoek. De evaluatiefase is

ook het moment waarop voor het eerst nauwkeurig kan worden geschat hoeveel materiaal ter deponering zal worden aangeboden. De schatting van de hoeveelheid te deponeren materiaal dient aan het aangewezen depot te worden doorgegeven.

7.2 Structuren, grondsporen, vondstspreadingen

Uitwerking van de aangetroffen sporen en structuren dient conform de eisen in de KNA, versie 3.3 en bijbehorende protocollen te worden uitgevoerd, alsmede de provinciale richtlijnen voor het opstellen van rapportages (zie Bijlage 3), en de voorwaarden gesteld in voorliggend PvE.

Sporen worden uitgewerkt tot op het niveau dat noodzakelijk is om de in dit PvE gestelde onderzoeksvragen te beantwoorden. De beschrijving van de sporen dient zoveel mogelijk in te gaan op de aard, karakter, datering, gaafheid en conservering van de aangetroffen vindplaatsen.

7.3 Analyse aardewetenschappelijke gegevens

De bodemopbouw dient te worden beschreven en geïnterpreteerd door een archeoloog met ruime kennis van, en ervaring in Zeeland. Indien er afwijkingen zijn ten opzichte van het bodemprofiel zoals beschreven in het booronderzoek óf indien er archeologische sporen aanwezig zijn, dan wordt de plaatselijke bodemopbouw door middel van een foto en een tekening geïllustreerd.

7.4 Anorganische artefacten

Alle geselecteerde anorganische artefacten worden per spoor, laag en vondstnummer beschreven en gedetermineerd, conform het Archeologisch Basis Register Plus (ABR+) of andere in de beroepsgroep geldende richtlijnen indien hierdoor meer details te vergaren zijn. De beschrijving wordt voorafgegaan door motivatie t.a.v. selectie van materiaal. Het vondstmateriaal wordt uitgewerkt in het kader van de beantwoording van de onderzoeksvragen. De uitwerking wordt uitgevoerd door specialisten met aantoonbare kennis van - en ervaring met - het betreffende specialistisch onderzoek.

Per materiaalcategorie wordt een deelrapportage opgenomen waarbij sleutelvondsten, nieuwe types of kenmerkende objecten worden afgebeeld door middel van foto en/of tekening, een en ander conform afspraken in het evaluatierapport. Indien wenselijk, bijvoorbeeld bij vondstenrijke gesloten contexten, wordt een catalogus opgesteld.

De informatie uit de deelrapportages wordt meegewogen in het beantwoorden van de onderzoeksvragen en de synthese. In de bijlagen van het rapport wordt een vondstenlijst gepresenteerd.

7.5 Organische artefacten

Alle geselecteerde organische artefacten worden per spoor, laag en vondstnummer beschreven en gedetermineerd, conform het Archeologisch Basis Register Plus (ABR+) of andere in de beroepsgroep geldende richtlijnen. De beschrijving wordt voorafgegaan door motivatie t.a.v. selectie van materiaal. Het vondstmateriaal wordt uitgewerkt in het kader van de beantwoording van de onderzoeksvragen. De uitwerking wordt uitgevoerd door specialisten met aantoonbare kennis van - en ervaring met - het betreffende specialistisch onderzoek.

Per materiaalcategorie wordt een deelrapportage opgenomen waarbij sleutelvondsten, nieuwe types of kenmerkende objecten worden afgebeeld door middel van een foto en/of tekening, een en ander conform afspraken in het evaluatierapport. Indien wenselijk, bijvoorbeeld bij vondstenrijke gesloten contexten, wordt een catalogus opgesteld.

De informatie uit de deelrapportages wordt meegewogen in het beantwoorden van de onderzoeksvragen en de synthese. In de bijlagen van het rapport wordt een vondstenlijst gepresenteerd.

7.6 Archeozoölogische en -botanische resten

Archeobotanische of archeozoölogische monsters dienen deze gewaardeerd te worden, echter enkel indien hier potentieel informatie uit voortvloeit in het kader van het beantwoorden van de gestelde

onderzoeksvragen. Op basis van de waardering dient een selectie van monsters onderzocht te worden in die mate dat ze de onderzoeksvragen in dit PvE kunnen beantwoorden.

Monsters ten behoeve van dendrochronologisch onderzoek worden enkel gewaardeerd, en eventueel verder geanalyseerd, indien de aard van de sporen en de daarbij horende vraagstelling daartoe aanleiding geven, en indien niet-absolute dateringsmethoden geen uitsluitsel omtrent datering verschaffen.

7.7 Beeldrapportage

Tijdens de uitwerking worden tekeningen, kaarten, materiaalfoto's en objecttekeningen gemaakt ten einde de vraagstelling te beantwoorden, argumentatie te onderbouwen en advisering te verantwoorden. In het rapport dienen minimaal volgende kaarten/foto's opgenomen te worden:

- Ligging van het plangebied
- Planvorming: Aangelegde/onderzochte werkputten
- Overzichtskaart(en) met aanduiding van sporen, structuren en grootschalige verstoringen (indien noodzakelijk ook detailkaarten)
- Profieltekening en -foto
- Overzicht en detailfoto's van (belangrijke) sporen en structuren
- Objectfoto's (conform afspraken in evaluatierapport)

Alle afbeeldingen worden weergegeven op een conventionele, goed leesbare schaal. Belangrijke artefacten, sporen of andere zaken worden afgebeeld op minimaal een half A4-formaat.

8 (DE)SELECTIE EN CONSERVERING

8.1 Selectie materiaal tijdens het veldwerk

Conform KNA 3.3 protocol OS13 vindt tijdens en na het veldwerk op allerlei momenten selectie plaats. Tijdens het veldwerk wordt het uitvoeren van de selectie conform de richtlijnen (de)selectie (PSo6, Tabel 1 – zie onderstaande tabel) overgelaten aan een KNA-archeoloog Ma en de betrokken specialisten. In onderstaande tabel kan afgelezen worden of, en zo ja hoeveel, materiaal uit het veld meegenomen dient te worden, en of al dan niet overleg met de depothouder (/ eigenaar vondsten) verplicht is. Dit is afhankelijk van context, materiaalsoort en periode.

Toelichting op selectie in het veld:

- 1) Ten aanzien van de selectie in het veld is het niet de intentie van de depothouders (/ eigenaren vondsten) om zich actief te mengen in de verzamelwijze (n). Wel is het verplicht een overleg te initiëren wanneer sprake is van onvoorziene vondsten (hoeveelheden, soorten materialen, soorten objecten en/of dateringen en conservering).
- 2) Wanneer er twijfel is over aard/wetenschappelijke betekenis van de vondsten, dan dienen deze altijd meegenomen te worden en door een specialist onderzocht te worden. Op basis van zijn/haar advies kan het materiaal behouden worden (i.e. deponeren) of voordragen voor deselectie tijdens de evaluatie.
- 3) Verontreinigde materialen en explosief (door EOD verwijderd) materiaal hoeven nooit aangeleverd te worden.
- 4) Scheepsarcheologische vondsten worden buiten beschouwing gelaten (zie MW 1988, art. 51 lid 3)

TABEL 1: SELECTIE IN HET VELD (FASE 1), VOOR IVO EN OPGRAVEN

Context	Materiaal	Periode(n)	Meenemen	Overleg (wel/ niet meenemen of repre- sentatief sample)	Uitgezonderd
Stort / bouwvoor	Alle materiaal catego- rieën	perioden die on- derzocht of aan- getroffen worden	exposabel, bijzonder materiaal		explosief of verontreinigd materiaal
			metaaldetectie vond- sten		
			vuurstenen artefacten		
Alle lagen / sporen	Alle materiaal catego- rieën	alle perioden	exposabel, bijzonder materiaal		explosief of verontreinigd materiaal
Archeo- logische (cultuur) lagen/ vlak, spo- ren	Aardewerk	perioden die on- derzocht worden	alles	bij grote hoeveelheden of bij stads/dorpskern onderzoek	
	Bot, (dierlijk, mense- lijk, artefact)	perioden die on- derzocht worden	alles		miltvuur be- smet
	Bouwmateriaal, onver- sierd (natuursteen, ke- ramiek, bv dakpan, baksteen en plavuizen)	perioden die on- derzocht worden	representatief sample: minimaal 2 exempla- ren per soort, formaat, type of datering		
	Bouwmateriaal, versierd/ met inscriptie (natuursteen, kera- miek, bv dakpan, bak- steen, plavuizen)	perioden die on- derzocht worden	alles	bij grote hoeveelheden	
	Glas	perioden die on- derzocht worden	alles		
	Hout	perioden die on- derzocht worden	(fragment van) arte- fact		
			(onderdeel van) niet- complexe structuur (bv waterput / resten in paalgoten): in overleg	altijd	
			(onderdeel van) com- plexe structuur (bv haven, sluis, brug, huis): in overleg	altijd	
	Huttenleem	perioden die on- derzocht worden	alles		
	Leer	perioden die on- derzocht worden	alles	bij grote hoeveelheden (bv beer-/ afvalputten, productieafval looie- rij); bij stads- /dorpskern onderzoek	
	Metaal (e.g. goud, zil- ver, brons, ijzer, tin lood)	perioden die on- derzocht worden	(fragment van) arte- fact	schatvondsten altijd direct melden	
			productiemateriaal/- afval		
			indetermineerbaar (mits zinvolle omvang)		
	Vuursteen, (Wommer- som) kwartsiet	perioden die on- derzocht worden	(fragment van) arte- fact	bij niet lokaal van na- ture voorkomend, on- bewerkt materiaal	
			productiemateriaal/- afval (bv debitage)		
	Natuursteen, ex. vuur- steen. Bv bijl, maal- steen, bouwmateriaal	perioden die on- derzocht worden	(fragment van) arte- fact, inclusief productie afval	bij niet lokaal van na- ture voorkomend, on- bewerkt materiaal	
	Barnsteen, git	perioden die on- derzocht worden	alles		
	textiel	perioden die on- derzocht worden	alles		
	Overig, bv haar, touw, schelp, op t oog her- kenbare zaden	perioden die on- derzocht worden	alles		

8.2 Selectie materiaal voor de uitwerking

Selectie van het materiaal voor de uitwerking geschiedt enkel in overleg met en na goedkeuring van de opdrachtgever en de (adviseur van de) bevoegde overheid. Na afloop van het veldwerk wordt door de opdrachtnemer een evaluatierapport opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de opdrachtgever en de bevoegde overheid. Dit evaluatierapport heeft als doel de uitwerking van het onderzoek te plannen en een definitieve begroting aan de opdrachtgever voor te leggen. Het is daarvoor van belang dat vondsten, monsters en sporen zijn beoordeeld op hun potentie voor het beantwoorden aan de in het PvE gestelde vragen. Op basis van deze beoordeling wordt besloten welke vondsten, grondsporen en monsters worden uitgewerkt. Welke artefacten daadwerkelijk in aanmerking komen voor uitwerking, conservering en/of restauratie wordt in overleg met de bevoegde overheid, diens adviseur en de opdrachtgever bepaald. Ook kunnen afspraken worden gemaakt over de omgang met bijzondere of niet in het PvE of ontwerp voorziene, en daarmee doorgaans niet begrote, vondsten. In het evaluatierapport kan bovendien een globaal antwoord op de vraagstelling opgenomen worden; niet alleen een indicatie of het mogelijk is de onderzoeksvragen te beantwoorden, maar alvast de eerste

indruk en hoeverre dit afwijkt van de verwachting voorafgaand aan het onderzoek. De evaluatiefase is ook het moment waarop voor het eerst nauwkeurig kan worden geschat hoeveel materiaal ter deponering zal worden aangeboden. De schatting van de hoeveelheid te deponeren materiaal dient aan het aangewezen depot te worden doorgegeven.

8.3 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering

Eventuele aangetroffen bodemvondsten zijn krachtens de wet eigendom van de provincie. Een beslissing over definitieve verwijdering van vondstmateriaal valt onder de verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten. Voor de procesafspraken met betrekking tot (de)selectie in de verschillende stadia van het onderzoek wordt verwezen naar "*Procesafspraken deselecteren Zeeland tbv bedrijven*", een brief dd. 28-09-11, die vanuit de depothouder naar alle uitvoerende bedrijven is gestuurd.

Na evaluatie van het veldwerk en het opstellen van het evaluatierapport vindt (telefonisch) overleg plaats met de opdrachtgever, de depothouder, de bevoegde overheid en diens adviseur, waarbij op basis van een opgesteld selectierapport, een definitieve selectie van te conserveren en te deponeren materialen wordt gemaakt.

Na de evaluatiefase kan ook voor het eerst nauwkeurig worden geschat hoeveel materiaal ter deponering zal worden aangeboden. De schatting van de hoeveelheid te deponeren materiaal dient aan het provinciaal depot te worden doorgegeven.

In het evaluatierapport wordt tevens aangegeven welk materiaal ter deponering wordt aangeboden. Vondsten en monsters die niet worden uitgewerkt en gedeponerd, worden door de opdrachtnemer vernietigd, tenzij de depothouder anders besluit. Kwetsbaar vondstmateriaal dient in tussentijd zodanig bewaard te worden opdat de toestand stabiel blijft.

8.4 Selectie materiaal voor conservering

Geselecteerde objecten die onderhevig zijn aan degradatie dienen geconserveerd te worden opdat ze in het depot aangeleverd kunnen worden. Conservering gebeurt conform de, in de betreffende beroepsgroep geldende, normen en richtlijnen. Conservering geschiedt door daartoe gekwalificeerde personen. Voor elke materiaalcategorie wordt een conserveringsrapport voorgelegd. Nadere voorstellen worden uitgewerkt in het evaluatierapport.

9 DEPONERING

9.1 Eisen betreffende depot

De documentatie van het onderzoek dient gedeponerd te worden bij

Zeeuws Archeologisch Archief (ZAA)
Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
Postbus 49, 4330 AA Middelburg
Beheerder: dhr. J.J.B. Kuipers
0118 670879
jjb.kuipers@scez.nl

De digitale documentatie wordt gedeponerd in het E-depot (easy.dans.knaw.nl).

Het vondstmateriaal dient gedeponerd te worden bij het

Zeeuws Archeologisch Depot
Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
Looierssingel 2, 4331 LS Middelburg
Depotbeheerder: dhr. H. Hendrikse
0118 670618

h.hendrikse@scez.nl

Het deponeren van de vondsten en de documentatie bij bovenvermelde instituten dient plaats te vinden conform de daarvoor opgestelde eisen van aanlevering. Deze zijn op www.scez.nl terug te vinden. Bij de overdracht van vondsten en documentatie aan het Zeeuws Archeologisch Depot dient een bewijs van overdracht afgegeven te worden door het depot aan de opdrachtnemer conform KNA 3.3 DS03. Bij aanvang van de voorbereiding van het onderzoek neemt de opdrachtnemer contact op met de depotbeheerder van het Zeeuws Archeologisch Depot omtrent de eisen van aanlevering van de vondsten, vondstdocumentatie en opgravingsdocumentatie. Deponering van vondsten en documentatie vindt plaats na afronding van het eindrapport. De documentatie wordt tevens in kopie aangeleverd aan de RCE. Voor het deponeren van de vondsten en documentatie dient een afspraak gemaakt te worden met de depotbeheerder en documentalist van de provincie Zeeland op bovenvermelde contactgegevens.

9.2 Te leveren product

Evaluatierapport: wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de bevoegde overheid en opdrachtgever. Het evaluatierapport dient gelijktijdig te worden gestuurd naar depot@scez.nl.

Eindrapport: de inhoudelijke eisen, die zijn ondergebracht in het handboek KNA (versie 3.3) vormen hiervoor de leidraad. Daarnaast zijn hierop de provinciale richtlijnen van toepassing, zoals die door de provincie Zeeland zijn opgesteld (bij besluit van 22 oktober 2014). In Bijlage 3 is een lijst opgenomen uit welke onderdelen het rapport moeten bestaan en daarin moet opgenomen zijn.

Het onderzoeksrapport wordt uitgegeven door het uitvoerend bedrijf (opdrachtnemer). De opdrachtnemer verstrekt het conceptrapport aan de opdrachtgever en bevoegde overheid en diens adviseur archeologie. Na goedkeuring door bevoegde overheid en diens adviseur archeologie wordt het rapport in tweevoud verstrekt aan de opdrachtgever. Tevens worden digitale exemplaren verzonden aan de Koninklijke Bibliotheek (KB), de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en aan het Zeeuws Archeologisch Archief (ZAA). Eveneens dient het rapport digitaal aangeleverd te worden in het e-depot.

10 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN

10.1 Personele randvoorwaarden

Het archeologisch onderzoek dient verricht te worden door een toegelaten archeologisch bedrijf (www.sikb.nl), dat beschikt over een opgravingsvergunning, uitgegeven door het Ministerie van OC&W. Een bewijs hiervan dient te worden aangeleverd bij de opdrachtgever. Het onderzoek dient plaats te vinden conform de KNA, versie 3.3.

De Archeologische Begeleiding wordt uitgevoerd door 1 KNA-archeoloog Ma met ervaring in Zeeland. Dit dient aan de opdrachtgever kenbaar gemaakt te worden middels een CV van de archeoloog die het veldwerk zal uitvoeren. Indien noodzakelijk, afhankelijk van de aangetroffen resten en de voortgang van de werkzaamheden, kan het team worden uitgebreid, maar dit enkel na overleg met, en goedkeuring door de opdrachtgever.

Inzet van vrijwilligers is gewenst maar kan enkel wanneer de opdrachtnemer en vrijwilligers tot een gezamenlijk contract zijn gekomen (zie ook KNA 3.3 PS03). Inzet van vrijwilligers geschiedt enkel na goedkeuring door de opdrachtgever.

De dagelijkse veldwerkleiding berust bij een KNA archeoloog met dezelfde aantoonbare ervaring. De wetenschappelijke leiding berust bij een Senior KNA-archeoloog.

De Erfgoedinspectie kan de werkzaamheden inspecteren.

De uitvoerend archeoloog als ook de vrijwilligers dienen in het bezit te zijn van een geldig VCA.

10.2 Overlegmomenten

- Startoverleg: in de week voor aanvang van de uitvoering van het veldonderzoek. Aanwezig: opdrachtgever, uitvoerder civiele werken, opdrachtnemer, bevoegde overheid en diens adviseur

Indien er relevante archeologische sporen/vondsten worden aangetroffen zijn eventueel ook de volgende overlegmomenten van toepassing:

- Overleg tijdens veldwerk: opdrachtgever, uitvoerder civiele werken, opdrachtnemer, bevoegde overheid en diens adviseur
- Evaluatie: na afloop van het veldwerk worden aangetroffen sporen en vondsten door de opdrachtnemer geëvalueerd. Deze evaluatie zal besproken worden tijdens een evaluatie-overleg. Hierbij wordt bepaald welke monsters en vondsten voor een scan/waardering in aanmerking komen. Aanwezig: opdrachtgever, opdrachtnemer, bevoegde overheid en diens adviseur.
- Daarbij wordt op basis van de aangetroffen sporen een bijgestelde begroting voorgesteld, op basis van de inschrijfstaat bij dit PVE. Er wordt een evaluatierapport opgesteld, waarin bovenstaande wordt vastgelegd en een begrotings/uitwerkingsvoorstel aan de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur wordt voorgesteld.

De uitvoerder legt de uitkomsten van de overlegmomenten schriftelijk vast en laat deze aan de opdrachtgever, bevoegde overheid en diens adviseur toekomen.

10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie

Belangrijke archeologische ontdekkingen dienen ter stond aan de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur gemeld te worden. Bij het aantreffen van zaken die niet in dit PvE werden voorzien of bij belangrijke afwijkingen op dit PvE dient een overleg tussen de betrokken partijen plaats te vinden. Indien overleg niet ter plaatse mogelijk is dienen de mondelinge afspraken uit het telefonisch onderhoud schriftelijk vastgelegd te worden en aan de betrokken partijen ter akkoordverklaring overlegd te worden en zijn weerslag te vinden in een Nota van Wijziging dat aan dit PvE zal worden toegevoegd. Het PVE wordt door de opdrachtnemer voor start van de werkzaamheden aan depot@scez.nl gemaild.

Uitvoeringsplanning - Opleveringstermijnen:

- Veldwerk: bij start graafwerkzaamheden, afhankelijk van planning civiel aannemer. De opdrachtgever draagt er echter zorg voor dat de opdrachtnemer tijdig verwittigd wordt omtrent de start van de werkzaamheden. De duur van de Archeologische Begeleiding is gelijk aan de duur van de civiele graafwerkzaamheden (wordt voorlopig ingeschat op 10 mandagen). Bij het aantreffen van archeologische structuren of vertraging in de civiele werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met mogelijke uitloop. Dit dient echter tijdens overleg met opdrachtgever, bevoegde overheid en diens adviseur overeengekomen te worden.
- Evaluatierapport: binnen 8 weken na einde veldwerk.
- Conceptrapport: binnen 12 weken na goedkeuring evaluatie
- Eindrapport: binnen 4 weken na beoordeling van het conceptrapport

Het conceptrapport wordt beoordeeld door de bevoegde overheid en diens adviseur. Het commentaar wordt op afdoende wijze verwerkt in het eindrapport. De mogelijkheid bestaat dat door specialistisch onderzoek de termijnen voor rapportage uitlopen. Indien dit het geval blijkt te zijn, dienen hierover nieuwe afspraken te worden gemaakt tussen opdrachtnemer, opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens archeologisch adviseur. Het eindrapport dient altijd binnen twee jaar na afronding van de archeologische begeleiding opgeleverd te worden.

- Belangrijke archeologische ontdekkingen dienen ter stond aan de opdrachtgever en de bevoegde overheid en diens adviseur archeologie gemeld te worden. Bij het aantreffen van zaken die niet in dit PvE werden voorzien of bij belangrijke afwijkingen op dit PvE dient een overleg tussen de betrokken partijen plaats te vinden. Indien overleg niet ter plaatse mogelijk is dienen de mondelinge afspraken uit het telefonisch onderhoud schriftelijk vastgelegd te worden en aan de betrokken partijen ter akkoordverklaring overlegd te worden en zijn weerslag te vinden in een Nota van Wijziging dat aan dit PvE zal worden toegevoegd.
- Wijzigingen ten opzichte van de inschrijfstaat die inhouden dat het vooropgestelde bedrag moet worden vermeerderd (meerwerk) dienen ook ter stond te worden gecommuniceerd naar de

opdrachtgever en de bevoegde overheid via diens adviseur archeologie. Indien nodig moeten hierover ook afspraken schriftelijk worden vastgelegd.

- Na afloop van het veldwerk worden de resultaten vastgelegd in een rapportage. De inhoudelijke eisen die zijn ondergebracht in de KNA (versie 3.3) vormen hiervoor de leidraad.
- Na afronding van het veldwerk is een evaluatie van het onderzoek noodzakelijk. Op basis van de resultaten van het evaluatierapport met bijbehorende bijgestelde begroting voor selectie, uitwerking en rapportage zal door de bevoegde overheid en diens adviseur archeologie een advies gegeven worden voor de uitwerking en rapportage.
- De oplevering van het conceptrapport vindt plaats binnen 12 weken na adviesdatum brief bevoegde overheid met betrekking tot het evaluatierapport, tenzij anders overeengekomen is. Nadat de beoordeling heeft plaatsgevonden door de bevoegde overheid, dient het definitieve rapport binnen vier weken te worden opgesteld. De afspraken met betrekking tot de opleveringstermijnen worden vastgelegd in het Plan van Aanpak (PvA). De mogelijkheid bestaat dat door specialistisch onderzoek de termijnen uitlopen. Indien dit het geval blijkt te zijn, dienen hierover nieuwe afspraken te worden gemaakt tussen opdrachtnemer, opdrachtgever en de bevoegde overheid en diens adviseur archeologie. Het eindrapport dient altijd binnen twee jaar na afronding van de archeologische begeleiding opgeleverd te worden. Vondsten, monsters en documentatie dienen na afronding van het definitieve rapport te worden overgedragen conform de richtlijnen van het Zeeuws Archeologisch Depot en e-depot, conform KNA, versie 3.3 DS05. Een kopie van de documentatie gaat naar de RCE.
- Het onderzoeksrapport wordt uitgegeven door het uitvoerend bedrijf (opdrachtnemer). De opdrachtnemer verstrekt het conceptrapport aan de opdrachtgever en bevoegde overheid en diens adviseur archeologie. Na beoordeling van de bevoegde overheid en diens adviseur archeologie wordt het rapport in digitaal verstrekt aan de opdrachtgever. Tevens worden digitale exemplaren verzonden aan de Koninklijke Bibliotheek (KB), de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en het Zeeuws Archeologisch Depot (ZAD). Eveneens dient het rapport aangeleverd te worden in het e-depot.
- Bij het eindproduct hoort een bewijs (af te geven door het provinciaal depot) van overdracht van vondsten en documentatie. Dit bewijs kan eventueel separaat worden aangeleverd.

10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen

De opdrachtgever draagt er zorg voor dat de opdrachtnemer tijdig verwittigd wordt omtrent de start van de werkzaamheden.

De opdrachtgever zorgt voor de betredingstoestemming van de desbetreffende percelen. De opdrachtgever zorgt ervoor dat er voorafgaand aan het veldwerk een KLIC-melding wordt verricht zorgt er zelf voor dat eventueel nog werkzame leidingen binnen het plangebied worden afgesloten. Ook geeft de opdrachtgever aan de opdrachtnemer aan waar deze kabels en leidingen zich bevinden. De opdrachtnemer kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade door onjuiste informatie met betrekking tot leidingen.

Voorafgaand aan het veldonderzoek wordt een draaiboek opgesteld. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder het Veiligheids- en Gezondheidsplan van de civiele aannemer. De tijdens het onderzoek betrokken archeologen dienen hiervan kennis te hebben genomen, en zich hier naar te gedragen.

Het onderzoek dient ten laatste 10 dagen voor aanvang van het veldwerk te worden aangemeld bij de RCE, overeenkomstig artikel 41 van de Monumentenwet 1988. Hierop wordt door de RCE een OM-nummer toegekend, dat in het draaiboek wordt toegevoegd. De start van het veldwerk wordt ten laatste 10 dagen voor aanvang van het veldwerk aangemeld bij de bevoegde overheid en diens adviseur.

11 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN VASTGESTELDE PVE

11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk

Indien er zeer belangrijke archeologische vondsten of fenomenen worden aangetroffen die niet in dit PVE voorzien waren, dient overleg plaats te vinden met de bevoegde overheid en diens archeologisch adviseur en de opdrachtgever. Indien substantieel van het PVE afgeweken dient te worden dient hiervoor schriftelijk toestemming te worden verkregen door het bevoegd gezag. De wijzigingen dienen in een Nota van Wijziging opgenomen te worden. Deze dienen ook in het rapport vermeld te worden.

11.2 Belangrijke wijzigingen

Belangrijke wijzigingen kunnen alleen plaatsvinden na overleg met, en goedkeuring door de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur. Afspraken dienen altijd schriftelijk te worden vastgelegd.

11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk

Belangrijke wijzigingen ten opzichte van, in het evaluatierapport vastgelegde, afspraken kunnen alleen plaatsvinden na overleg met, en goedkeuring door de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur. Afspraken dienen altijd schriftelijk te worden vastgelegd.

11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering

Belangrijke wijzigingen kunnen alleen plaatsvinden na overleg met, en goedkeuring door de opdrachtgever, de bevoegde overheid en diens adviseur. Afspraken dienen altijd schriftelijk te worden vastgelegd.

Literatuur en Bijlagen

Coppens, E, 2013. Hulst Zoutestraat- IJzerenhandstraat, Evaluatierapport.

Ham, N.H. van der, 2008. Archeologisch Onderzoek aan de Zoutestraat 2-2a te Hulst (gemeente Hulst) (Archeomedia-rapport Ao6-369-R), Capelle a/d IJssel.

Hessing, W.M.A, M.M.M. Alkemade, R.M. van Heeringen et al, 2008. *Archeologie naar Deltahoogte. Een onderzoek naar de Zeeuwse archeologiebeoefening*, Zierikzee.

Huizer. J. & J. Walstra. Gemeente Hulst, Kavel B 2294 (Zoutestraat/IJzerenhandstraat), 2007. Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een booronderzoek. (ADC-rapport 898), Amersfoort.

Kuipers, J.J.B. & R.J. Swiers, 2005: *Het verhaal van Zeeland*, Hilversum

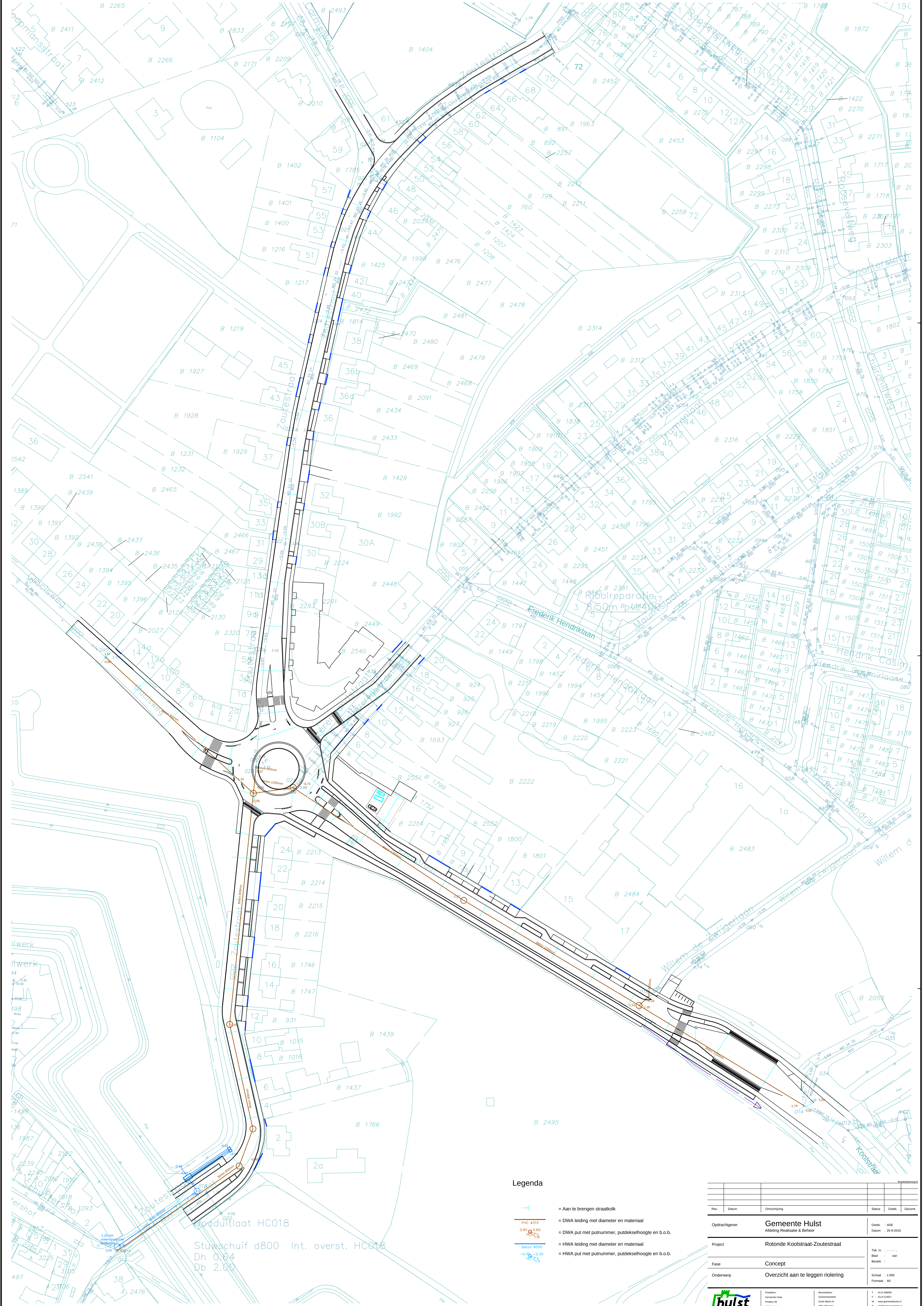
Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), 2014: versie 3.3, Stichting Infrastructuur en Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

Provinciaal blad van Zeeland, nr 2704, 2014. Besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland van 22 oktober 2014, houdende aanwijzingsregeling aanvullende richtlijnen voor archeologisch onderzoek in Zeeland.

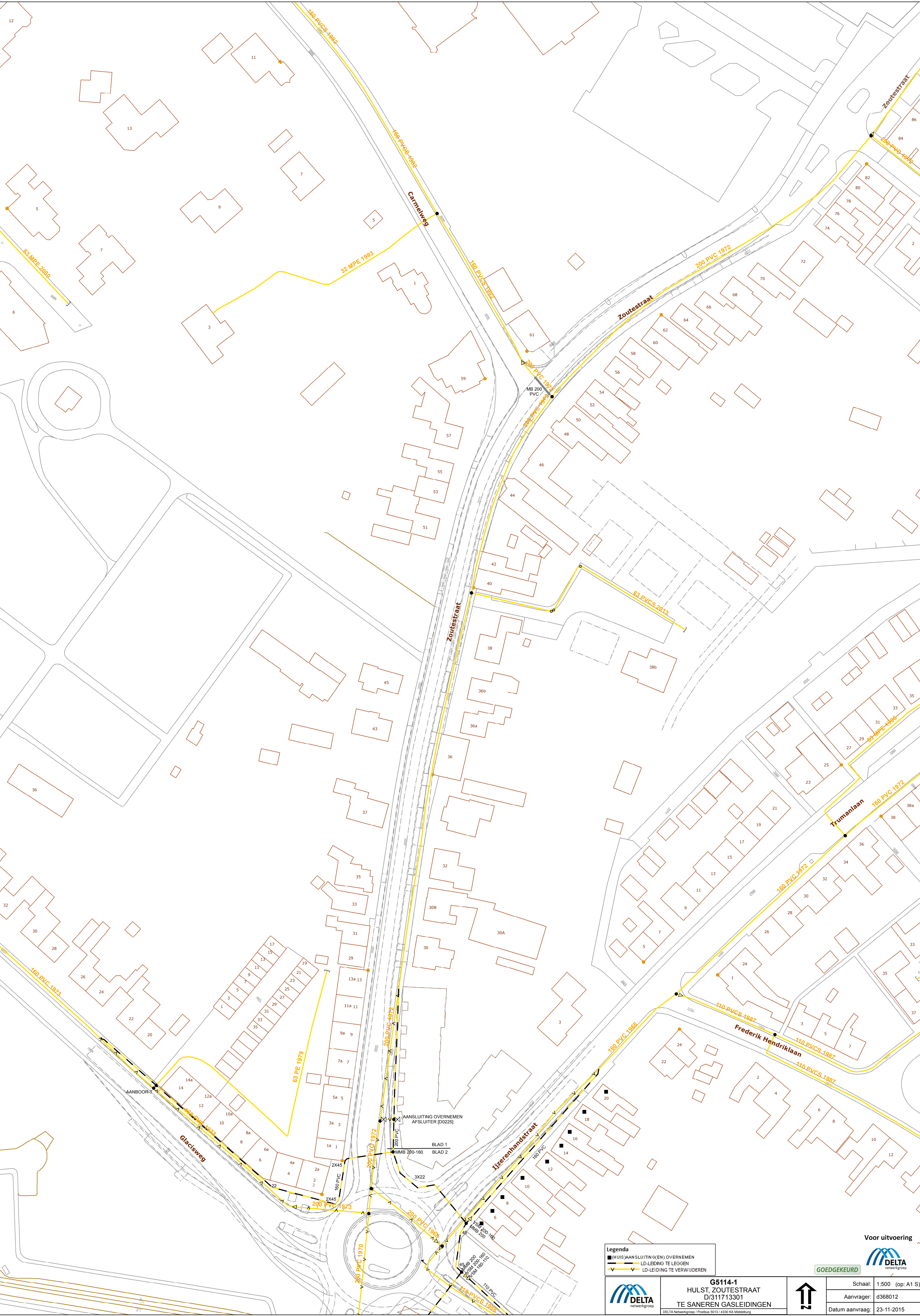
Bijlage 1 Ligging onderzoeksgebieden AB (in rood)

Bijlage 2 Plangebied met inrichtingswerkzaamheden (bron: gemeente Hulst)

Rev.	Datum	Omschrijving	Status	Getek.	Gecont.
Opdrachtgever		Gemeente Hulst		Getek.	AEDE
		Afdeling Realisatie & Beheer		Datum	25-9-2015
Project		Rondte Koolstraat-Zoutestraat		Tek. nr.	
				Blad	
Fase		Concept		Beeld	
Onderwerp		Overzicht aan te leggen riolering		Schaal	
				1:500	
				Formaat	
				A0	

Legenda

- (HUIS)AANSLUITING(EN) OVERNEMEN
- LD-LEIDING TE LEGGEN
- LD-LEIDING TE VERWIJDEREN

G5114-1
HULST, ZOUTESTRAAT
D/311713301
TE SANEREN GASLEIDINGEN

DELTA Netwerkgroep / Postbus 5013 / 4330 KA Middelburg

GOEDGEKEURD

Voor uitvoering

Schaal:	1:500 (op: A1 S)
Aanvrager:	d368012
Datum aanvraag:	23-11-2015

Bijlage 3 Lijst met onderdelen die de archeologische rapportage dient te bevatten conform de aanvullende provinciale richtlijnen (2014)

Checklist rapport		
Gemeente :	Datum beoordeling rapport:	
Bedrijf :	Beoordeeld door:	
Titel rapport :		
Status :		
	Onderdeel:	Opmerkingen:
	Titel	
	Gemeentenaam	
	Locatienaam (bij voorkeur adres)	
	(Projectnaam opdrachtgever)	
	Soort onderzoek benoemd conform KNA	
	ISBN/ISSN	
	Inhoudsopgave	
	Samenvatting	
	Inleiding	
	Aanleiding onderzoek	
	Archeologische aanleiding tot onderzoek	
	Administratieve gegevens	
	Soort onderzoek	
	Provincie	
	Gemeente	
	Plaats	
	Onderzoekskader	
	Locatienaam Altijd adres: Indien geen straatnaam, dan toponiem of veldnaam	
	Projectnaam: waaronder het bij opdrachtgever bekend is.	
	RD-coördinaten: hoekpunten van onderzoekslocatie polygoon. Bij lineair: begin en eindpunten van tracé. Centrumcoördinaten	
	Oppervlak onderzoekslocatie(s)/Lengte tracé(s)	

	Status terrein: AMK-monumentnummer(s) met benaming en waarde	
	Archis-waarnemingsnummer(s)	
	Zeeuws Archeologisch Archief vondstmelding(en)	
	Archis-vondstmeldingsnummer(s)	
	Onderzoeksmeldingsnummer	
	Onderzoeksnummer (na afmelden onderzoek in Archis)	
	Opdrachtgever, contactpersoon, contactgegevens	
	Bevoegd gezag, contactpersoon, contactgegevens	
	Adviseur bevoegd gezag, contactpersoon, contactgegevens	
	Beheer en plaats van vondsten: Zeeuws Archeologisch Depot (ZAD) Postbus 49 4330 NA Middelburg Depotbeheerder: dhr. H. Hendrikse 0118 670618 h.hendrikse@scez.nl	
	Beheer en plaats van documentatie: Zeeuws Archeologisch Depot (ZAD) Postbus 49 4330 AA Middelburg Beheerder: dhr. J.J.B. Kuipers 0118 670879 jjb.kuipers@scez.nl	
	Beheer en plaats van digitale documentatie: e-depot	
	Nieuw aangetroffen vindplaatsen: Archis-vondstmeldingsnummer(s) of Archis-waarnemingsnummer(s)	
	Resultaten Archeologische Begeleiding	
	Doel van het onderzoek; verwijzing naar PvE	
	Onderzoeksopzet: onderzoekskader met verwijzing naar specifieke archeologische verwachting; beperkingen van het onderzoek door omstandigheden (afwijkingen van het PvE)	
	2. Objectieve beschrijving van de <u>resultaten van de archeologische begeleiding</u> (sporen, structuren, vondsten)	

	<u>3. Evaluatie en interpretatie resultaten</u> <u>Archeologische Begeleiding ten opzichte</u> <u>van de in het PvE gespecificeerde</u> <u>archeologische verwachting (Synthese)</u>	
	Conclusie	
	Aanbevelingen	
	Verklarende lijst van gebruikte technische termen en afkortingen	
	Geraadpleegde bronnen en literatuur	
	Bijlagen/Afbeeldingen	
	Vondstenlijst	
	Monsterlijst	
	Fotolijst	
	Sporenljst	
	Overzicht archeologische perioden	
	Overige opmerkingen	

Bijlage 4 Inschrijfstaat

Inschrijfstaat Hulst Zoutestraat rotonde AB (protocol Opgraven)

Postnr.	Activiteit	Eenheid	Aantal	Tarief	verrekenbaar	verwachte kosten	mogelijke kosten
	Voorbereiding						
1	Voorbereiding documentatie (ARCHIS, draaiboek, map, e.d.)	stuk	1	€ 0,00	N	€ 0,00	
2	Logistieke voorbereiding (incl. startoverleg ter plaatse)	stuk	1	€ 0,00	N	€ 0,00	
	subtotaal 1					€ 0,00	
	Veldwerk						
3	Veldwerk (begeleiding, documentatie vlakken) door veldteam bestaande uit 1 KNA archeoloog Ma	dag	10	€ 0,00	J	€ 0,00	
	subtotaal 2					€ 0,00	
	Primaire uitwerking						
4	Vondsten wassen en documenteren	stuk	100	€ 0,00	J	€ 0,00	
5	Scan vondsten door materiaalspecialisten	stuk	100	€ 0,00	J	€ 0,00	
6	Zeven monsters	stuk	2	€ 0,00	J		€ 0,00
7	Archeozoölogie waardering en rapportage	monster	1	€ 0,00	J		€ 0,00
8	Archeobotanie waardering en rapportage	monster	1	€ 0,00	J		€ 0,00
9	Dendrochronologische waardering	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
10	Evaluatieverslag	stuk	1	€ 0,00	N	€ 0,00	€ 0,00
	subtotaal 3					€ 0,00	€ 0,00
	Specialistisch onderzoek, uitwerking, rapportage en deponering						
11	Tekeningen digitaliseren en technische uitwerking	m2	400	€ 0,00	J	€ 0,00	
12	Analyse sporen en structuren	m2	400	€ 0,00	J	€ 0,00	
13	Aardewerk catalogus	stuk	1	€ 0,00	N		€ 0,00
14	Aardewerk analyse en rapportage	stuk	80	€ 0,00	J		€ 0,00
15	Natuursteen analyse en rapportage	stuk	2	€ 0,00	J		€ 0,00
16	Glas analyse en rapportage	stuk	2	€ 0,00	J		€ 0,00
17	Keramisch bouw materiaal analyse en rapportage	stuk	10	€ 0,00	J		€ 0,00
18	Munten analyse en rapportage	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
19	Munten conservering	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
20	Metaal analyse en rapportage	stuk	3	€ 0,00	J		€ 0,00
21	Metaal conservering	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
22	Hout: dendrochronologische datering, soortbepaling en rapportage	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
23	Archeobotanie analyse en rapportage macroresten	monster	1	€ 0,00	J		€ 0,00
24	Archeobotanie analyse en rapportage pollen	monster	1	€ 0,00	J		€ 0,00
25	Archeozoölogische analyse en rapportage	stuks	1	€ 0,00	J		€ 0,00
26	Vondsten fotograferen	stuk	5	€ 0,00	J		€ 0,00
27	Vondsten tekenen	stuk	5	€ 0,00	J		€ 0,00

28	Schrijven van rapport (inleiding, deelrapport sporen en structuren, redactie deelrapporten, synthese, overzichtskaarten en tabellen)	stuk	1	€ 0,00	N	€ 0,00	
29	Reproductie rapport	stuk	6	€ 0,00	N	€ 0,00	
30	Deponering vondsten en documentatie	stuk	1	€ 0,00	N	€ 0,00	
	subtotaal 4					€ 0,00	€ 0,00
	TOTAAL subtotalen 1 t/m 4 (excl. BTW)					€ 0,00	€ 0,00
	TOTAAL verwachte en mogelijke onderzoekskosten					€ 0,00	
	Optioneel						
31	Dagprijs extra veldmedewerker	dag	1	€ 0,00	J		€ 0,00
32	Scan menselijk botmateriaal	skelet	1	€ 0,00	J		€ 0,00
33	Analyse en rapportage menselijk botmateriaal	skelet	1	€ 0,00	J		€ 0,00
34	Metaal roentgenonderzoek	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
35	Leer analyse en rapportage	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
36	Leer conservering	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
37	Hout artefact analyse en rapportage	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
38	Hout conservering	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
39	Visresten analyse en rapportage	stuks	1	€ 0,00	J		€ 0,00
40	Benen artefacten analyse en rapportage	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
41	Textiel analyse en rapportage	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
42	C14 datering	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
43	Vuursteen analyse	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00
44	Vuursteen tekenen	stuk	1	€ 0,00	J		€ 0,00